

وەرزى سەھۇللىكەندان

IV

بەرەو سەنۋەرەكان دەرۇم
تالەخويىنىك

وەكۆ مار بە دوااما دەكشىت،
پەلەھەورىك
لە پىيەكانم دەئالىت.

بەرەو سەنۋەرەكان دەرۇم
بالام لەسەر دارەبەنىك ھەلدىكۆلم
رۇح لەسەر زنارىك.

لە كويىرا تى ھەلچىنەوه؟
دەبىت چەند جەنگەل و لوتكە و سەنۋەر بېرىن
تا ئەم ئاسماňا لە پىستمان بکەينەوه؟
دەبىت چەند جار لە كۈزۈراندا راپىنەوه
تا شويىنەوارى قامچى و زنجىر بىرىنەوه؟
رەمب و
مهنفا

شوينەوارى قامچى و زنجىر بىرىنەوه؟

لە بىبابانىكى تەنگدا سەرابىك پەلكىشى كىرىم
جۆگەلەى لم پىزايىه ژۇورى دلەمەوه
تىنۇيىتى رېيى لى ونكرىم.
لىمگەرە با لە پەناى ئەم كەلاوەرا
پەلەھەورىك بەرەو ئەودىيۇ تل كەمەوه
با سەرتايىك بۇ بېرىن
مانايىك بۇ دادپەروھرى بىدۇزمەوه.

پاـلـمـانـ بـهـ گـزـنـگـهـ وـهـ دـاـ
 شـهـ پـوـلـیـ گـهـ رـدـ وـنـیـ كـرـدـیـنـ
 پـاـلـمـانـ بـهـ دـوـكـهـ لـهـ وـهـ دـاـ
 گـزـهـ بـاـ دـاـگـیرـیـ كـرـدـیـنـ!
 بـوـ تـهـ مـهـ نـمـانـ تـهـ نـیـاـ مـافـ زـهـوـتـکـرـدـنـ؟
 خـهـ وـبـیـنـیـ بـهـ رـدـمـ پـهـ تـیـ سـیـدـارـهـیـهـ
 سـاتـیـ چـاـوـهـ رـیـکـرـدـنـ دـهـسـتـرـیـزـ وـ کـهـ وـلـکـرـدـنـ!
 باـ ئـهـمـ تـهـ مـهـ نـهـ گـوـشـراـوـهـ لـهـ نـیـوـ خـوـنـاوـدـاـ بـچـیـنـینـ!
 رـوـزـهـ کـانـمـانـ
 لـهـ نـیـوـ وـنـبـوـونـدـاـ هـلـکـهـینـ وـ
 رـوـحـ بـهـ ژـیـلـهـ مـوـ بـچـوـیـنـینـ!
 باـ ئـهـمـ تـهـ مـهـ نـهـ دـوـشـراـوـهـ سـاتـیـکـ بـهـ گـهـرـدـاـوـ بـچـوـیـنـینـ!

بـهـ سـهـرـ مـهـ رـگـ وـ تـهـ رـمـیـ خـوـمـداـ هـهـنـگـاـوـ دـهـنـیـمـ
 سـیـبـهـ رـهـ کـهـمـ
 رـیـمـ پـیـ دـهـ گـرـیـتـ،
 تـالـهـ خـوـیـنـیـکـ
 مـارـئـاسـاـ بـهـ دـوـامـداـ دـهـ کـشـیـتـ
 لـهـ پـاـلـ بـنـارـیـ ئـاـگـرـداـ پـشـتـمـ لـهـ گـهـ لـ تـاـشـهـ بـهـ رـدـیـکـ جـوـوتـ دـهـ کـهـمـ وـ
 چـاـوـ دـهـ بـرـمـهـ ئـهـ وـ ئـاـسـوـیـهـیـ بـوـنـیـ تـوـیـ لـیـ دـیـتـ.
 بـرـوـسـکـهـیـکـ دـرـزـیـکـ دـهـخـاتـهـ ئـاـسـمـانـ وـ لـهـ سـهـرـ رـاـ
 ئـاـسـوـقـ دـهـ قـلـیـشـیـتـ
 وـیـنـهـیـ مـنـدـالـیـکـیـ تـوـقـیـوـ سـهـرـمـ بـهـ کـوـشـتـ دـهـ کـهـمـ وـ
 رـوـخـسـارـیـ زـهـرـدـهـ لـکـهـ رـاـوـمـ بـهـ شـاـکـهـزـیـ بـارـاـنـاوـیـتـ دـادـهـ پـوـشـمـ.

چـوـنـ بـهـمـ کـوـژـرـانـهـ رـاـزـیـ بـوـوـیـنـ؟
 لـهـ دـوـایـ خـوـمـانـ شـوـیـنـهـ وـارـیـکـمـانـ جـیـ نـهـ هـیـشـتـ لـهـ سـهـرـ کـیـلـگـهـیـ ئـهـمـ بـارـانـهـ

شەتلىك گۆرانىمان نەچاند،
كەپرىكمان نەكىد بە نىسى ئەم سووتانە
تەلباھنديك بە پاسەوان و هاودەمى ئەم گۆرستانە.

چۇن بەم سووتانە رازى بۇوين؟
لە دواى خۆمان ھاوارىكمان لەسەر لوتكە نەكىد بە ئالا و نىشانە،
مانگ بە شايەتى زەمانە
چۇن بەم كۈزۈنە رازى بۇوين؟
چۇن بەم سووتانە رازى بۇوين؟²

لەيىلام لە وىرانەي رۆحدا شەتلىكان ئاورېشىن دەكات
تەمى سەر پەنجەرهى دل و
ترسى سەر رۇوم دەسىرىتەوه
تەمهن بە گر پەرژىن دەكات.
تۆھەر ھەردارى ئەم رۆحە داگىرساوهيت
بەستەي ئەم گەرووه نۇوساوهيت
تۆھەر خەونە لاسارەكەي
ئەم شاعيرە راونراوهيت
تۆھەر سەردارى ئەم رۆحە ھەلۋاسراوهيت.

وەكۆ ئەسپىكى بالگرتۇو بە ولاتىكىدا رادەكەين
كە ولاتى ئىيمە نىيە
لە نىوانى دوو لوتكەدا
ھەورىك دەكەين بە جۇلانە
تاولىكى بى ئەستوند و خاك
ئەشكەوتىك
پەنا دەوهنىك بە ھېيانە.

وینه‌ی ئەسپىكى بالگرتوو له باراندا را دەكەين.
بۇ كويىت بەرم سىيەخانى؟
بە شەھى باوو بۆرانى
ناگەمەوه كوردىستانى!

لە كويىرا تىيە لەچىنەوه؟
چەند جارى دى داستانى جوانەمەرگىمان بچرىنەوه؟
تا ئاسمان لە نىگا و پىستمان
خويىن لە لۆكە
پەت لە گەردن
تەم لە لوتكە
چەقۇ لە زام بکەينەوه!
چەند جارى دى بە بروسكەدا سەركەۋىن
بە سووتاندا بىيىنە خوارى؟
بالامان لەسەر دارەبەن ھەلکۆلىن و
گەروومان لەسەر ھاوارى؟
چەند جارى دى لە كەرنە قالى ھەرسدا رابىنەوه؟
چەند جارى دى بە سەر رېڭاي سەربىندا بچىنەوه؟

كە چووينە ڙىر ئەم كەپرەوه
ھىشتا مىزۇو سەرابىك بۇ ئاشقانى خۆى وندەكرد.
كە چووينە ڙىر ئەم ھەورەوه
ھىشتا مىزۇو بارانىك بۇ بەسەر زۇنگاودا داي دەكرد
يان نۆكەريكى خەسيو بۇو
گەمەى لەگەل لەشولارى شاژن دەكرد
ھىشتا مىزۇو جەنگەلىك بۇو....

.....

.....
هیشتا میڙوو چلکی دهست بُوو
میڙوو بیڙووی سیاسهٽ بُوو
هیشتا میڙوو.....

له پال ئەم هەلەمۆتەدا
بە سەر کرپیوه و زناردا هەنگاو دەنیم
لەسەر لەپى دەستەكانم نھیئى خۆی دەكاتەوە
بروسکەيەك تەرم دەكات
دەمکات بە نسيي بىبابان
رەشېگىرى هەلەم دەكات
بە زەبرى شەق دەمکات بە: چەتە
گۆرەلکەن
رېگر
حوشتر خۆركە
زیوان
ياخى
كەناس
توركى كىيۇى
حەمبال
پياوکۈز
گورگ...هەد
دەمکات بە ھاوجووتى تاوان!

- ئەمانە كىن بەم ناوهختە
خەو لە چاوى ئاوايى و مندالان دەدزىن؟
+ "بەربەريستانن بۇ دوانويىز خەبوونەوە
بەدوەكانن بە زەبرى شمشىئ خزاونە ئاوايىيەوە" 2

- ئەمانە چىن؟ كام درنده و جانەوەرن
 كۆرپە لە ئامىزى دايىك و
 ماج لە لىيۇي دلّدار دەدزىن؟
 + شەخۇر و
 شاقەلشۇر و
 تەپلەسۈر و
 قەرەپەپاخن سەرلەنۈرى
 بە قەلگان و شەمشىرەوە
 پىش دەرگاييان پى گرتۇوين و
 بۇ باج و
 زەكات و
 تالان ھاتۇونەوە
 بەدوھىكانن شاكچانمان زەوت دەكەن
 بەربەريستانن بۇ دوانويىز
 خى بۇونەوە.

رەھىيلە ئادىگارى كالم دەسىرىيتكەوە
 هاڭلىرى خويىن ھەلمەگرىيت
 نىگاكانم دەچنىيتكەوە.
 لە بنارى گومان و بىئاراميدا
 سەر بە لقى گە دەكەم و
 خۆم بە تەرزە دادەپوشىم.
 بۇ تا ئىستايىش
 ئايىنده و سەرورىي خۇتان لە ھەلۋاسىنما دەبىين؟
 بۇ تا ئىستايىش
 شارستانى و مىزۈوۈ خۇتان لە دىلىيەتىما دەبىين؟
 بۇ تا ئىستايىش

رەوشتى دۆراوى خۆتان لە سەربىرینما دەبىن؟
بۇ تا ئىستايىش؟

لە كويىرا تى هەلچىنەوه؟
چەند جارى دى
داستانى جوانەمەرگىمان بچرىنەوه؟
چەند جارى دى لە كۈزۈراندا رابىنەوه
تا شويىنەوارى ونبۇون و
شويىنەوارى بەربەريستان بىرىنەوه؟
لە كويىرا تى هەلچىنەوه؟

ئىيواهبوو
كاتىك هاتىن ئەم زەمانە لە جەنگەلدا داگىرسا بۇو
ئەم زەمانە بەسەر كىل و منارەدا هەلۋاسرا بۇو
كاتىك هاتىن ئەم زەمانە قامچى دەستى زۆرداران بۇو
كالاى بازارى سەرمایه و
دەستكەلاى دەستى تاوان بۇو
كاتىك هاتىن
ئىيواه بۇو.

لە بىبابانىكى تەنگدا سەرابىك پەلكىشى كىرىم
جۆگەلەى لم رېزايە ناخى دلەمەوه
تىنۇيىتى داگىرى كىرىم.
- كاكە* چەكەكت لە شان كە!
- كاكە بروسكە لە شان كە!
ئاوازىك لەو بنارەرا بە هيىمنى بەسەر رۆحدا دىتە خوارى.
ئاوازىك چالاىي و لۆچى رۆخسارم پە دەكتەوه.
مووه سپىيەكانى سەرم سەر لەنۇئ رەش دەكتەوه.

دهمکات به ئاشق، بە منداڭ لە باوهشى ونبۇرى دايىكمدا
تاویك گەرمم دەكاته وە.

كە لە دايىك بۇو

دaiيە رووتىتى كرده بەر كۆرپەي

مهمكى برسىتىي نايە دەم كۆرپەي.

بەسەر پىيان كەوت

دaiيە پىخاوسىي كرده پىيى كۆرپەي.

لە شەودا مەوداكان دەنۇون

سنۇورەكان دەتۈيňە وە.

لە پال ئەم ھەلەمۇوتەدا

بەسەر مەرگ و تەرمى خۆمدا ھەنگاۋ دەنیم

ئەستىرەيەك دەچنەمەوە لە ناو دلّدا پەنای دەدەم

لە كەرنە قالى سووتاندا رىيڙنە ھەلەم دەكتە وە

مەنفام لە بىر دەباتە وە

بەرھو بەردەقارەمان و

سلیمانى و

مەباباد و

گۆمى وان و

كەلاوه كانى قەلادىزىم دەباتە وە

رىيڙنە ھەلەم دەكتە وە

قوڭلەكانم دەكتات بە كەپرى تۈرەيى،

بە بروسكە دەمشوا تە وە.

كاکە چەكەكت لە شان كە!

مېڙزوو، شارستانى جەنگەل، بىبابان، تورانىزم، عروبە، پانئىرانىزم، سنۇور،

پۆلىس، پترودۇلار، زەمانە گوللەباران كە!

كاکە چەكەكت لە شان كە!

لە جەنگەلدا

به خوین مهسله‌تی خوین دهکریت
له جه‌نگه‌لدا

به زهبری چهک، مه‌چهک
به لۆزیکی جه‌نگه‌ل هەق دەستیئندریت.
کاکه چهکەکەت...
کاکه!

V

لەم هەریمە بەردینیەدا
بەسەر کەلاوهی میز وودا هەنگاو دەنیت
داربەروو دەکات بە زرى
وھک بروسکە لانکەی گەردوون پادەژەنیت
وینەی هەور و پۆلە گزنگ سنوورەکان دەسریتەوھ
ماوه و دوندەکان دەتەنیت.

داربەروو دەکات بە زرى
بۇ نەوهکان
لاوکى ياخىبۈن دەچریت.

